

Pitanja i odgovori o Torreciudadu

U vezi s nekim pitanjima koja su se pojavila u javnom mnijenju o svetištu Torreciudad, prikupljamo povijesnu sintezu i neka pitanja i odgovore koji mogu olakšati bolje razumijevanje situacije. Namjera biskupije Barbastro-Monzón i prelature Opusa Dei je postići sporazum koji će im omogućiti da nastave obavljati djelo evangelizacije koje se provodi iz Torreciudadu u korist hodočasnika iz cijelog svijeta.

12.03.2024.

Sažetak

1. Novija povijest Torreciudada

2. Trenutno stanje

3. Neka pitanja i odgovori

Novija povijest Torreciudada

Godine 1962., na poticaj svetog Josemaríje, koji je porijeklom iz Barbastra i ima veliku pobožnost Gospi od Torreciudada, Opus Dei postigao je sporazum s biskupijom Barbastro-Monzón o obnovi starog marijanskog svetišta, oko 20 km udaljenom od Barbastra, sa stoljetnom povijesti, s ciljem promicanja pobožnosti prema Djevici, preuzimanja brige za

pastoral i otvorenosti štovanju. Sveti Josemaría prvi je puta bio na tom mjestu kao dijete, povela ga je majka kako bi zahvalila Djevici za izlječenje svojega sina.

Četiri godine kasnije, 1966., Opus Dei je podijelio s biskupom inicijativu za izgradnjom nove crkve, koja bi bila u blizini stare, a u kojoj bi se štovala oltarna slika Gospe od Torreciudada. Monsinjur Jaime Flores, tadašnji biskup Barbastra, pozdravio je ovu inicijativu vrlo pozitivno i s ljubavlju. Kao rezultat ove suradnje, s Biskupijom je dogovoreno da cijeli kompleks – koji bi, između ostalih zgrada, uključivao i novu crkvu– čini jedinstven, primjereno ograđen prostor.

Nakon devet godina intenzivnog rada, 1975. godine sveti Josemaría posvetio je glavni oltar i svečano je otvorena nova crkva izgrađena i financirana zahvaljujući

velikodušnosti brojnih ljudi i institucija. Opus Dei je preuzeo pastoralnu skrb i održavanje svetišta.

Godine 2025. navršit će se pola stoljeća djelovanja od otvorenja nove crkve. Tijekom ovih gotovo 50 godina, stotine tisuća hodočasnika iz Aragóna, iz drugih dijelova Španjolske i iz desetaka zemalja diljem svijeta došli su moliti u Torreciudad, održavajući živom pobožnost našoj Gospi od Torreciudadada, zahvaljujući trudu stotina ljudi, radnika i volontera, koji su posvetili sve svoje snage ovoj zadaći, kao i potpori i suradnji uzastopnih biskupa ovoga kraja.

Zahvaljujući ovoj zajedničkoj volji, Torreciudad je danas mjesto pobožnosti koje poznaju i vole mnogi katolici diljem svijeta, također i stanovnici i susjedi regije Alto Aragón.

- Više od deset milijuna hodočasnika posjetilo je Torreciudad.
- Posjetilo ga je više od 500 marijanskih pobožnosti iz cijeloga svijeta, izraz univerzalnosti pobožnosti prema Djevici.
- Torreciudad je trenutno treća turistička destinacija u Aragonu.
- Ugostio je grupe iz 105 zemalja.
- Ima mrežu od više od 600 delegata-volontera diljem svijeta.
- Godišnje primi oko 200.000 posjetitelja u organiziranim grupama, župama, malim privatnim hodočašćima, obiteljima itd.
- Najveća proslava je Dan marijanske obitelji, koji se svake godine održava u Torreciudadu već više od trideset godina. Blagdanski je dan u kojem se tisuće obitelji dolaze pomoliti Djevici.

Trenutna situacija

Svetište Torreciudadada je svetište Djevice čija pobožnost datira iz 11. stoljeća. Ubrzo nakon što je Opus Dei preuzeo staru izvornu pustinjačku crkvu, promovirana je gradnja novog, većeg svetišta, a s biskupijom je dogovoreno da se slika Djevice štuje na oltarnoj pali novoga svetišta, koje bi sve obuhvaćalo u jednu arhitektonsku cjelinu.

Pravna konfiguracija ovog novog svetišta bila je polujavni oratorij s dopuštenjem biskupa biskupije, budući da se tada smatralo da je to prikladna kanonska osoba prema važećem zakonu. Otada je došlo do značajnih promjena u kanonskom pravu, osobito donošenjem novog Zakonika kanonskog prava (1983.), koji po prvi put uspostavlja vlastiti režim za svetišta.

Zbog ovih izmjena, 2020. godine, prelatura Opusa Dei predstavila je biskupiji Barbastro-Monzón svoju

želju da ažurira neke detalje pravnog okvira Torreciudadada. Tijekom tih razgovora dolazilo je do razmimoilaženja u mišljenjima, kao što je dovođenje u pitanje pravne valjanosti prvotnog sporazuma iz 1962. godine od strane biskupije, kojim je zauvijek utvrđen prijenos uporabne domene svetišta i slike Gospe.

Kriterij Opusa Dei bio je tada i nastavlja biti danas, da su navedeni sporazumi u potpunosti valjani i moraju biti temelj svake pravne izmjene.

Kao rezultat ovih nesuglasica i nakon brojnih sastanaka održanih posljednjih godina, Opus Dei je poslao prijedlog sporazuma biskupiji 31. kolovoza 2023., koji je uključivao i pravna i pastoralna pitanja, i predložio da se novo svetište kanonski smatra biskupijskim

svetištem. Do danas se ovaj prijedlog nalazi na proučavanju biskupije.

Neka pitanja i odgovori

Tko posjeduje sliku Djevice iz Torreciudada i svetište?

I slika Djevice iz Torreciudada i staro svetište vlasništvo su biskupije Barbastro-Monzón, ali su od 1962. zauvijek preneseni na civilni subjekt Inmobiliaria General Castellana, S.A. (kasnije Desarrollo Social y Cultural, S.A.) putem emfiteutičkog ugovora (vrsta ugovora koji se koristi u zakonu za trajni prijenos korisnog vlasništva nad imovinom ili objektom pod uvjetima dogovorenim između stranaka).

Građanski subjekt “Inmobiliaria General Castellana, S.A.”, koji je surađivao u osiguravanju materijalnih sredstava za obavljanje apostolskog djela koje je promicao Opus Dei, složio se s biskupijom

Barbastro da preuzme brigu o održavanju i očuvanju svetišta u Torreciudadu, kao i povjeravanje Opusu Dei brige za svetište i sve što je povezano sa štovanjem slike Djevice, kako bi se osigurala želja svetog Josemarije da se održi i dalje širi ova pobožnost. Zbog toga je Opus Dei također sudjelovao u potpisivanju emfiteutičkog ugovora.

U slučaju Torreciudadada, emfiteutički popis je formaliziran u javnom dokumentu registriranom u Benabarre Property Registry. (Emfiteutski potpis u PDF-u)

Tko je vlasnik novog svetišta izgrađenog 70-ih?

Svetište u kojem se časti slika, smješteno u blizini izvornog svetišta, izgrađeno je 70-ih godina prošlog stoljeća donacijama koje su prikupili članovi i prijatelji Opusa Dei, suradnici i mnogi drugi ljudi iz Aragona i cijeloga svijeta.

Trenutačno njegovo imanje pripada Kanonskoj zakladi Gospe od Anđela Torreciudadada, podignutoj da udomi svetište i olakša pravne prijedloge za ažuriranje predstavljene biskupiji.

Nakon prvog sporazuma iz 1962. kojim su slika i svetište preneseni, 1966. mons. Jaime Flores, tadašnji biskup biskupije, i D. Florencio Sánchez Bella (u ime Opusa Dei) složili su se - prema javnobilježničkom svjedočenju - sljedeće:

„Upravni odbor Torreciudadada odgovoran je za izgradnju i financiranje novog svetišta, uz izričiti uvjet da se slika Gospe od Torreciudadada ondje štuje i časti, u isto vrijeme se obvezuje izgraditi ga na zemljištu blizu onome sadašnjeg svetišta. I gore spomenuta zemljišta Svetišta i ona koja će, u dogledno vrijeme, biti zahvaćena izgradnjom

novog Svetišta, tvorit će jedno, prikladno ograđeno područje.”

Što je dogovoreno u vezi s upotrebom slike Djevice? Gdje mora biti slika?

U izvornom ugovoru iz 1962. dogovoreno je obnoviti i održavati sliku Djevice i svetište u savršenom stanju očuvanosti, promicati štovanje i zajamčiti pristup hodočasnicima te, u početku, ne uklanjati sliku Djevice.

Međutim, kasnije, 1966. godine, a prigodom projekta izgradnje novoga svetišta, biskup biskupije mons. Jaime Flores (isti onaj koji je potpisao emfiteutski ugovor iz 1962.) formalno se složio da se slika Bogorodice stavi u novu crkvu za štovanje vjernika, a da ta okolnost ne mijenja ono što je prethodno dogovoreno između strana potpisnica ugovora o emfiteutičkom popisu. To stoji u javnobilježničkoj ovjeri navedenog sporazuma od 8.

rujna 1966. (Javnobilježnička potvrda u PDF-u)

Koja je razlika između kanonske zaklade Nuestra Señora de los Ángeles de Torreciudad i Udruge povjereničkih odbora Torreciudad?

- Zaklada Nuestra Señora de los Ángeles de Torreciudad vlasnik je imovine svetišta i odgovorna je za financiranje pastoralnih aktivnosti koje se tamo provode. To je kanonska cjelina koju je ustanovio Prelat Opusa Dei.
- Torreciudad Board of Trustees Association je subjekt s civilnom pravnom osobnošću koji je promicao izgradnju novog svetišta. Trenutno je zadužen za traženje financijskih sredstava potrebnih za održavanje svetišta i promicanje hodočašća.

Dvije cjeline imaju neovisno upravljanje, iako usko surađuju za

dobrobit svetišta i za dobrobit svih vjernika i hodočasnika koji svake godine dolaze moliti se Djevici.

Kako se Torreciudad ekonomski održava?

Posjet i pristup Torreciudadu su besplatni od njegovog nastanka.

Troškovi uzdržavanja podmiruju se prije svega milostinjom i prilozima hodočasnika i posjetitelja, te viškom koji ostavljaju neke aktivnosti poput izložbe „Iskustvo vjere“. Međutim, taj prihod pokriva manje od 30% godišnjih troškova svetišta.

Kako bi se uravnotežio proračun i zajamčila održivost cijelog kompleksa, osnovana je Torreciudad Board of Trustees Association koja s volonterima iz cijelog svijeta provodi intenzivnu aktivnost u traženju resursa.

Ovo neprofitno i građansko udruženje je tada bilo zaduženo za promociju i vođenje radova oko izgradnje novog svetišta. Nakon završetka radova, njegova djelatnost se usmjerava na upravljanje pomoći za ekonomsku potporu svetišta i promicanje hodočašća. Osim toga, promiče različite kulturne, obrazovne, dobrotvorne aktivnosti, društveno volontiranje i zaštitu okoliša u okolini svetišta Torreciudad.

Upravno tijelo Torreciudad Board of Trustees Association je njegov Upravni odbor, čija je trenutna predsjednica gđa María Victoria Zorzano.

Koliki su troškovi i prihodi svetišta Torreciudad?

Ukupni troškovi za 2022. iznose 1.388.916 €, što je raščlanjeno na:

- Osobni troškovi. 733.001 €.

- Zalihe. 191.933 eura.
- Organizacija dana i sastanaka. 223.670 eura.
- Održavanje i usluge. 104.827 eura.
- Turistički ured. 70.980 eura.
- Porezi. 16.719 eura.
- Neovisni stručnjaci. 26.321 €.
- Premije osiguranja. 12.729 eura.
- Financijski rashodi. 2.513 eura.
- Ostali. 6.223 eura.

Raspored osoblja (35 ljudi) je sljedeći:

- Održavanje i čišćenje: 12 osoba.
- Pažnja hodočasnicima i događajima: 9 osoba.
- Čuvari: 3 osobe.
- Kapelani: 3 osobe.

- Župni dvor: 2 osobe.
- Uprava: 2 osobe.
- Institucionalni odnosi: 1 osoba.
- Komunikacija: 1 osoba.
- Računovođa: 1 osoba.
- Orguljaš: 1 osoba.

Što se tiče prihoda, pravi se razlika između onih koji se ostvaruju redovnom djelatnošću svetišta i onih koji se moraju tražiti izvana kako bi se pokrio godišnji deficit.

- Redovne aktivnosti: 399.985 € (uključujući donacije hodočasnika, prihod od turističkog ureda i posjete centru „Iskustvo vjere”).
- Izvanredna aktivnost: 1.069.942 € (ovo su donacije koje je prikupila Udruga povjerenika Torreciudad s mrežom delegata diljem Španjolske, kao i one dobivene putem pomoći od

zaklada, ostavština itd., kao rezultat upravljanja povjereničkog vijeća, subvencija i drugo).

Ovdje smo grupirali prihode i rashode Odbora i Zaklade radi lakšeg pregleda svetišta. Oba entiteta vode zasebno računovodstvo.

Povremeno, svetište mora poduzeti izvanredna ulaganja – kao što je nedavna restauracija Križnog puta – za koje mora pribaviti dodatne donacije, kada nema dovoljno sredstava.

Svetište Torreciudad ne prima financijsku pomoć od biskupije za pokrivanje svojih troškova. Kao što je gore navedeno, prihod ostvaren redovnom djelatnošću svetišta nije dovoljan da pokrije 30% troškova, a Torreciudad Board of Trustees Association mora biti zadužen za pronalaženje sredstava za pokrivanje ostatka troškova.

U sklopu svetišta nalaze se i dvije kuće za trening aktivnosti (La Masada i La Solana) koje mogu primiti oko 70 osoba i rade tijekom cijele godine. Njima upravlja Udruga Ésera, koja je financijski neovisna o svetištu. U prilikama kada je marža koju generiraju pozitivna, koristi se za zadovoljenje vlastitih ulaganja i potreba za održavanjem.

Je li pokrenut građanski proces između biskupije Barbastro-Monzón i Prelature?

U ovom trenutku, ne. Dana 2. prosinca 2023., u sjedištu Opusa Dei u Španjolskoj, primljena je obavijest od suda u Barbastru za čin mirenja s Prelaturom, koji je 22. srpnja 2023. podnijela Biskupija.

Navedeni akt je postupak za rješavanje sukoba između stranaka, kada između njih nastane spor o određenom aspektu. Onaj primljen u

prosincu 2023. ograničio je ovaj aspekt na ovaj način:

Sukladno čl. 141.1 LJV svrha ovog mirenja je:

1. Vratite rezbarenu sliku Gospe od Torreciudadada, bez nanošenja ikakve štete, na njezinu izvornu lokaciju, koja se nalazi u svetištu u Torreciudadu.

2. Povratak u vlasništvo biskupije svetišta, prostorija za hodočasnike i pripojeni prostori, predmet ugovora o emfiteutičkom popisu podnesenom javnom aktu 24. rujna 1962., koji je imao za cilj prijenos korisne domene od strane biskupije Barbastro imanja koje se sastoji od svetišta posvećenog štovanju Gospe od Torreciudadada, zajedno s njegovom kućom za goste i pripadajućim sobama, površine 120 četvornih metara, u korist trgovačkog društva INMOBILIARIA GENERAL CASTELLANA, S.A. (danas DESARROLLO SOCIAL, S.A.).

Čin mirenja s Prelaturom zakazan je za 20. prosinca 2023. Prelatura je smatrala shodnim obavijestiti Biskupiju da se neće pojaviti pod tim uvjetima, budući da postoje razgovori između obje strane kako bi se problem riješio zajedničkim dogovorom.

Potrebno je pojasniti da je dokumentacija prethodno već sudski zatražena od subjekta DESARROLLO SOCIAL S.A., koji ima korisno vlasništvo nad svetištem i Gospinom slikom, a pojavio se u aktu mirenja 3. listopada. 2023. u sudu Barbastro. Tamo je predao dokument u kojem je obrazložio razloge zbog kojih odbija da ugovor o emfiteutičkom popisu potpisan 24. rujna 1962. godine sadrži razloge ništetnosti, odnosno da je spomenuti subjekt prekršio neku od svojih obveza.

Biskupija Barbastro-Monzón sada može pokrenuti građansku tužbu,

ako želi da ova jurisdikcija prouči njezin zahtjev. Od strane Prelature ova odluka, ako bi bila provedena, ne bi bila shvaćena kao nešto negativno, već kao prilika da se o tome građanski izjasni.

Tko je odgovoran za imenovanje rektora Torreciudadada?

Otkako je Opus Dei preuzeo pastoralnu skrb u Torreciudadu, rektor je uvijek bio svećenik Prelature kojeg je imenovao regionalni vikar Opusa Dei u Španjolskoj. To se odvijalo mirno od 1975. s imenovanjem sedam rektora koje je Torreciudad imao od inauguracije novog svetišta, bez ikakvih poteškoća od strane uzastopnih biskupa koje je imala biskupija Barbastro-Monzón.

Zabuna u tom pogledu nastala je zbog nedavnih biskupovih zahtjeva, kojima je zatražio predstavljanje užeg izbora kandidata o kojem bi se

onda odlučivalo. Međutim, budući da nema izmjena u pravnoj situaciji Torreciudada i sve dok nema novog sporazuma, Prelatura drži da nije potrebno predstavljanje bilo kakvog užeg izbora, te je detaljno objasnila da je za to odgovoran regionalni vikar Opus Dei u Španjolskoj.

Što se tada dogodilo?

S obzirom na odluku biskupa Barbastro-Monzóna u srpnju 2023. da proglasi upražnjenu službu rektora Torreciudada i nastavi s imenovanjem svećenika biskupije dok se na sastancima ne postigne dogovor, prelatura Opusa Dei odlučila je umiješati se žalbom Svetoj Stolici, budući da je to jedini kanonski put koji je preostao usprkos biskupovu odbijanju da povuče imenovanje.

Ako se, kako Prelatura Opusa Dei želi, kanonska situacija ažurira i novo svetište Torreciudad, kanonski

oblikovano sada kao polu-javni oratorij, postane upravljano normama koje reguliraju biskupijska svetišta (usp. cc. 1230-1234), biskup Barbastro-Monzóna može odobriti novi statut i sklopiti sporazum s Prelaturom koji će uključivati imenovanje rektora od strane biskupa, u skladu s ccs. 556. i 557. Zakonika kanonskog prava. Ovi kanoni predviđaju da imenovanje rektora odgovara dijecezanskom biskupu i to će biti učinjeno nakon što Prelatura Opusa Dei predstavi uži izbor mogućeg rektora.

Logično, svećenik biskupije kojeg je imenovao biskup Barbastro-Monzóna – koji nastavlja boraviti kod kuće i bavi se bogatim radom u biskupiji – dočekan je sa svom ljubavlju u Torreciudadu, a svećenici Opusa Dei koji služe svetištu nastavljaju svoju pastoralnu službu s potpunom normalnošću.

Istodobno, jedan od svećenika prelature Opus Dei koji služi Torreciudadu, godinama je, na zahtjev biskupa Barbastro-Monzóna, posvetio dobar dio svog vremena pastoralnoj službi u raznim župama u biskupiji.

Koje su trenutačne poteškoće, prema viziji Opusa Dei, u postizanju dogovora s biskupijom?

Postoje dvije poteškoće u postizanju sporazuma:

1. Na pravnom polju biskupija drži ništavnost emfiteutičkog cenzusa kojim je preneseno korisno područje svetišta. Prelatura, s druge strane, smatra da je popis potpuno u skladu sa zakonom, iako bi pristala na njegovo brisanje i sporazumno zamjenu novim ugovorom o prijenosu, pod razumnim uvjetima.

2. Na gospodarskom planu trenutno nije postignut dogovor jer se

doprinos koji je biskupija tada predložila smatra nerazmjernim. Godišnji napor da se pokrije 70% troškova koji se ne pokrivaju na redovnoj osnovi već je vrlo težak; kad bi se tome dodala pristojba kakvu je tražila biskupija, održavanje svetišta bilo bi neodrživo.

Od rujna 2023. biskupija ima potpuni prijedlog Prelature za podizanje Torreciudadada kao biskupijskog svetišta i prijedlog novih statuta za svetište. Trenutačno ih biskupija proučava.